

Tosca på Malmö Opera: En fullträff!

Malmö Opera, Malmö, 20 december 2019 - Premiär
Giacomo Puccini: Tosca

Det gladaste ögonblicket i **Puccinis** *Tosca* är när despoten, den vedervärdige polischefen Scarpia med blodig skjorta och byxorna nere, med två ljus vid huvudet och ett krucifix på bröstet, huggen till döds av den kvinna han förnedrat och skändat. **Sofia Jupithers** uppsättning på Malmö Opera är realistisk men ändå sparsmakad, kringverket med scenografi, ljus och kostymer mycket smakfullt och sångarnas prestationer rent utomordentliga. Men man måste sätta ett stort frågetecken för dirigenten **Steven Sloanes** orkesterbehandling.

Giacomo Puccinis kvaliteter som tonsättare har diskuterats av musikvetare

sedan hans första operor uppfördes. Somliga vill avfärda honom som en teknikskicklig melodisnickare, andra pekar på att hans musik trots allt har hållit sig levande i mer än ett århundrade. Men även om Puccini inte var ett geni som Mozart och Verdi så finns det mycket som tilltalar i hans musik: sensuella melodier, dramatisk träffsäkerhet, skicklig orkestrering och storartad miljömålning. Och framför allt finns det liv och rörelse, inga långa arior som hos Verdi och bel canto-kompositörerna utan korta, täta sångpartier.

I *Tosca* har Puccini dragit ut dessa linjer nästan in absurdum. Cavaradossi har två korta arior, Tosca bara en och duetterna är fragmentariska. Det är som om Puccini ville minimera de stora lyriska stunderna till förmån för det hisnande händelseförloppet. Greppet känns igen i sentida filmmusik. Detta måste ha föresvävat dirigenten Steven Sloane. Han höll föreställningen under strikt kontroll och med ett bra tempo, men hans dynamik var inte särskilt behaglig. Den italienskt romantiska klang han åstadkom i orkestern var mycket bra i de lägre volymerna men när ljudstyrkan ökade blev det vasst och skärande som en tysk blåsorkester. Och varför alla dessa fortissimon som bland mycket annat dränkte körens underbara *Te Deum* i första akten? Även om operan *Tosca* är filmisk behöver den inte ackompanjeras av stumfilmsmusik.

Sångarnas prestationer är genomgående imponerande. **Vladislav Sulimsky** gör en Scarpia som är precis så otäck som han ska vara, ett as i människohamn, välsjungen till tusen med en mäktig baryton som uttrycker allt från vrede och arrogans till förrädiskt smicker. **Lianna Haroutounians** gestaltning av Tosca är också fullödlig med en mogen fyllig sopran med starka känslor och temperament. **Dimitris Paksoglou** som gör Cavaradossi är en riktigt italiensk tenor (trots att han är grek) med mängder av kraft och klar klang ända upp i det högsta registret. De mindre rollerna får samtliga en mycket förtjänstfull uttolkning, ett särskilt omnämmande förtjänar **Bengt Krantz** som lyckas undvika att göra Sakristanen till en pellejös.

Sofia Jupither har skurit lagrar som regissör av talteater, hon anses som en av de bästa uttolkarna av Lars Noréns dramatik men har på senare år också givit sig på opera. I den här uppsättningen märks hennes ursprung i talteatern mycket tydligt. Personregin är genomarbetad, sångarna tvingas att agera trovärdigt i ett sammanhang, ingen stillastående skönsång vid rampen och framför allt inget tillgjort överspel. Hon får även fram dramatiken: trots att jag sett operan åtskilliga gånger rycktes jag med i handlingen.

Trots att *Tosca* är en av de få operor där man exakt kan tidsdatera handlingen, 18-19 juni 1800, har Sofia Jupither föredragit att låta det hela utspela sig i en obestämbar sentid, att döma av **Maria Gebers** kostymdesign 1950-tal. För knappologen kan sådant vara irriterande men egentligen är det betydelselöst; despoter har alltid funnits och kommer tyvärr alltid att finnas. Scenografin är fantastiskt välgjord och snygg med sina bågar av gult tegel och ljussättningen högklassig och suggestiv.

Som helhet: Uppsättningen är en fullträff för Malmö Opera och förtjänar att bli en riktig publikmagnet.

Lars-Erik Larsson

Giacomo Puccini: Tosca (Nyproduktion)

Malmö Opera, Malmö, 20 december 2019 - Premiär

Dirigent: Steven Sloane

Regi: Sofia Jupither

Scenografi: Erlend Birkeland

Kostym: Maria Geber

Ljus: Ellen Ruge

Malmö Operaorkester, Malmö Operakör, Malmö Operas barnkör

Floria Tosca: Lianna Haroutounian

Mario Cavadarossi: Dimitris Paksoglou

Baron Scarpia: Vladislav Sulimsky